

Sygn. akt VIII U 521/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 lutego 2015 r. **nr** RED- (...)

1) oddała odwołanie;

2) zasądza od K. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 521/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.02.2015r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił K. S. (S.) umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okresy od 12/2004r. do 02/2005r., od 11/2005r. do 02/2006r. w łącznej kwocie 3.894,87 zł, w tym z tytułu składek w kwocie 1.996,87 zł i z tytułu odsetek w kwocie 1.898,00 zł,

- na Fundusz Pracy za okres od 11/2005r. do 02/2006r., w łącznej kwocie 230,43 zł, w tym z tytułu składek w kwocie 119,43 zł i z tytułu odsetek w kwocie 111,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołująca w dniu 13.09.2013r. wniosła do organu rentowego o umorzenie zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek. Należności jakie podlegają umorzeniu wyszczególniono w decyzji określającej warunki umorzenia z dnia 06.11.2013r., która uprawomocniła się w dniu 28.12.2013r. – tym samym termin 12 miesięcy na spełnienie warunków umorzenia upłynął z dniem 28.12.2014r. Odwołująca w okresie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się w/w decyzji nie uregulowała należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu, jak i przedmiotowe należności nie zostały rozłożone na raty. Tym samym w przypadku odwołującej nie został spełniony warunek umorzenia należności z tytułu składek określony w art.1 ust.10 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Stąd organ rentowy postanowił jak w sentencji decyzji.

Odwołująca w odwołaniu od decyzji domagała się jej uchylecia bądź zmiany podnosząc, iż ma uregulowane wszystkie należności nie podlegające umorzeniu. Wniosła również o umorzenie postępowania egzekucyjnego wskazując, iż w dniu 19.11.2009r. organ rentowy złożył do banku zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 06/2005r. do 08/2005r. i utrzymuje tę egzekucję w zawieszeniu, gdy tymczasem powyższe należności, które wcześniej zostały objęte układem ratalnym, zostały już uregulowane. Odwołująca złożyła także wniosek o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy złożył wniosek o zasądzenie od odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca K. S. w dniu 13.09.2013r. złożyła wniosek o umorzenie zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek.

Decyzją z dnia 06.11.2013r. organ rentowy na podstawie ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność określił, iż według stanu na dzień 13.09.2013r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek:

- 1) na ubezpieczenia społeczne za okres od 12/2004r. do 02/2005r., od 11/2005r. do 02/2006r. w łącznej kwocie 3.894,87 zł, w tym z tytułu składek w kwocie 1.996,87 zł i z tytułu odsetek w kwocie 1.898,00 zł,
- 2) na Fundusz Pracy za okres od 11/2005r. do 02/2006r., w łącznej kwocie 230,43 zł, w tym z tytułu składek w kwocie 119,43 zł i z tytułu odsetek w kwocie 111,00 zł.

W decyzji tej organ rentowy wskazał, iż warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od dnia 01.01.1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty. Warunek ten spełniony będzie również w przypadku rozłożenia na raty należności niepodlegających umorzeniu przed upływem dwunastomiesięcznego terminu jw.

Decyzja ta została doręczona ubezpieczonej i uprawomocniła się z dniem 28.12.2013r.

Odwołująca w okresie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się w/w decyzji nie uregulowała wszystkich należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu, jak i przedmiotowe należności nie zostały rozłożone na raty – odwołująca nie uregulowała składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 05/2005r. do 08/2005r. objętych wcześniej zawartym układem ratalnym (o czym mowa poniżej) w kwocie 154,15 zł (plus odsetki w kwocie 153,00 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 17,00 zł i koszty upomnień w kwocie 26,40 zł).

Odwołująca w dniu 23.11.2005r. zawarła z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. umowę nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od 07/2003r. do 02/2005r. w wysokości 3.710,06 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 493,70 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 07/2003r. do 08/2005r. w kwocie 2.128,37 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 172,60 zł,
- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 07/2003r. do 02/2005r. w kwocie 268,35 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 9,10 zł.

Układ ten obejmował 40 rat, które odwołująca miała uiścić do marca 2009r.

Z pisma procesowego organu rentowego z dnia 31.03.2016r. wynika, iż odwołująca na podstawie w/w układu ratalnego miała obowiązek opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres 05/2005r. do 08/2005r. w następujących wysokościach:

- za 05/2005r. w kwocie 162,43 zł w terminie do dnia 10.06.2005r., a uregulowała 136,71 zł,
- za 06/2005r. w kwocie 154,61 zł w terminie do dnia 11.07.2005r., a uregulowała 95,80 zł,
- za 07/2005r. w kwocie 154,61 zł w terminie do dnia 10.08.2005r., a uregulowała 143,20 zł,
- za 08/2005r. w kwocie 154,61 zł w terminie do dnia 12.09.2005r., a uregulowała 96,40 zł.

Z uwagi na opłacenie składki w niepełnej wysokości do zapłaty pozostały tytułem składek na ubezpieczenie zdrowotne następujące kwoty:

- za 05/2005r. – 25,72 zł,
- za 06/2005r. – 58,81 zł,
- za 07/2005r. – 11,41 zł,
- za 08/2005r. – 58,21 zł, to jest łącznie 154,15 zł (plus odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne i koszty upomnień).

Organ rentowy pismem z dnia 06.07.2009r. poinformował odwołującą o istnieniu zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i następnie w listopadzie 2009r. dokonał zajęcia rachunku bankowego odwołującej w związku z przymusowym dochodzeniem należności Funduszu Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres do 08/2005r.

Na rozprawie w dniu 01.03.2016r. Sąd zobowiązał odwołującą do wykazania w terminie 14 dni, iż odwołująca uiściła w terminie wszystkie składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego za okres od maja 2005r. do sierpnia 2005r. przez dostarczenie dowodu wpłaty, z którego wynika data wpłaty oraz wysokość wpłaty – pod rygorem uznania, że odwołująca posiada zaległość w uiszczaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 154,15 zł.

W piśmie procesowym z dnia 22.04.2016r. odwołująca wskazała, iż nie posiada dowodów wpłaty w terminie spornych składek i stąd nie jest w stanie wykazać tej okoliczności przed Sądem.

/ Dowód z: akt ZUS, umowy numer (...), dokumentów przedłożonych przez ubezpieczoną /

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Warunki umorzenia należności z tytułu składek określone są w art. 1 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. 2012r., pozycja 1551), zgodnie z którym:

- ust. 1 na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 01.01.1999r. do dnia 28.02.2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 01.09.2012r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 01.01.1999r. do dnia 28.02.2009r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

- ust.2 w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek.

- ust.3 w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

- ust.4 wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

- ust.5 jeżeli decyzję o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym lub decyzję o wysokości zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, chyba że termin określony w ust. 4 jest dłuższy.

- ust.6 umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

- ust.7 umorzeniu podlegają również należności, o których mowa w ust. 1 i 6, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie. Należności te podlegają wyłączeniu z umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty. Warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po opłaceniu pozostałych należności objętych umową.

- ust.8 Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

- ust.9 w przypadku prowadzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo wszczęcia po dniu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w ust. 1 w odniesieniu do osób zgłoszonych do tych ubezpieczeń przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność albo spółki, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, postępowanie, o którym mowa w ust. 8, ulega zawieszeniu do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie podlegania tym ubezpieczeniom.

- ust.10 warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie

zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 01.01.1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

- ust.11 niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8.

- ust.12 w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

- ust.13 Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Z powołanych uregulowań art.1 ust.10, 11, 12 w związku ust.8 cytowanej ustawy wynika, iż warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w art.1 ust.13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek, które winny podlegać spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia bądź ich rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności - w terminie jw.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego sprawy wynika jednoznacznie, iż odwołująca K. S. warunku tego nie spełniła w sytuacji, gdy w ciągu 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności składkowych z dnia 06.11.2013r., to jest w ciągu 12 miesięcy od dnia 28.12.2013r. nie uregulowała wszystkich należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 05/2005r. do 08/2005r. objętych wcześniej zawartym układem ratalnym, a nie podlegających umorzeniu, w kwocie 154,15 zł (plus odsetki, koszty egzekucyjne i koszty upomnień).

W odwołaniu od decyzji zaskarżonej odwołująca powoływała się na fakt, iż wszystkie zaległości składkowe (poza tymi, które miałyby ulec umorzeniu) zostały przez nią zapłacone, przy czym w piśmie procesowym z dnia 22.04.2016r. wskazała, iż nie posiada żadnych dowodów wpłat spornych składek i stąd nie jest w stanie wykazać tej okoliczności przed Sądem.

Zaznaczyć należy, iż to na odwołującej spoczywała powinność udowodnienia swoich twierdzeń, co do braku zaległości. Zgodnie bowiem z art.232 k.p.c. strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne - art.6 k.c.). Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie toczy się od nowa, lecz stanowi kontynuację uprzedniego postępowania przed organem rentowym. Z tej przyczyny obowiązkiem strony wnoszącej odwołanie jest ustosunkowanie się do twierdzeń organu rentowego ze wszystkimi konsekwencjami wynikającymi z art. 232 k.p.c. W przypadku, gdy strona nie czyni zadość obowiązkowi wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne, musi się liczyć z niekorzystnymi dla niej następstwami procesu w postaci uznania wysuwanych przez nią twierdzeń za nie udowodnione, a w konsekwencji z przegraniem procesu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27.10.2015r. I AUa 809/15 LEX nr 1927705).

Odnosząc się do wniosku odwołującej umorzenia postępowania egzekucyjnego, to Sąd nie rozstrzygał w tym zakresie, gdyż kwestia ta nie była ona objęta przedmiotem zaskarżonej decyzji, która dotyczyła umorzenia należności

składkowych na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za okresy i kwotach w niej wskazanych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego, zaś odwołanie musi dotyczyć tak określonego zakresu i przedmiotu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 04.11.2015r. III AUa 867/15).

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §2 ust.1 i ust.2, §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2015r., poz.1078 ze zm.) zasądził od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (a więc stawkę nie uzależnioną od wartości przedmiotu sporu), gdy pełnomocnik tego organu nie wskazał wartości przedmiotu sporu.

(-) SSO Grzegorz Tyrka